

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:	
Egy évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt — kr.
Egyes szám	4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr
Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.
Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

Becsület.

Német professorok megcsinálták a jogállam teoriáját. Minthogy Magyarországon mindenben a németek után sántikálunk, nálunk is divatos lett a jogállam phrasisa s meg is van nálunk a teoriája annyira, hogy a közigazgatás u. n. államosítását is, mint a jogállam követelményét akarták ránk disputálni. De ha a teoria-gyártásban majmoljuk is a német tudományt, a mi gyakorlati politikánk lépten-nyomon szégyenletesen meghazudtolja a jogi állam legprimitívebb követelményeit. És igaza van annak a képviselőnek, a kit tegnapelőtt Péchy Tamás imparlamentaris közbekialtásáért rendre utasított: hazugság nálunk minden. Gyarló, durva hazugságok rendszere egész állami életünk. Egyformán hazugok az emberek és hazugok az intézmények.

Avagy kérdezze meg Gneist Rudolfot Szilágyi Dezső, hogy belefér-e abba az államba, a mit amaz »Rechts-Staat«-nak nevez, a szuronyoknak az a brutális ereje, melylyel Magyarország hatalmas, nagytudományú igazságügyminisztere, ha a közös hadügyminiszter és hűséges szolgálója, a magyar honvédelmi miniszter haragos szemöldökének egy ideges rángása kívánja azt, úgy látszik, minden pillanatban kész elnyomni minden jogi alapon épült állam legerősebb palladiumát, a legfőbb államcél legbiztosabb eszközét: a birói függetlenséget?

Mert igenis odáig jutottunk ezen a

szabadelvű reform-emberek által kormányzott Magyarországon, hogy a miniszterek magokat szép fényes beszédekben a szabadság öreink hazudják, alattomos tetteikben pedig, — melyekről tán bárgyu módon azt remélik, hogy titokban maradnak, mint a tolvaj reméli, mikor lopásra indul — »bizalmas« rendleteikben orvul meglopják közszabadságaink legdrágább, legföltettebb kincseit.

Hebehurgyán elsieltett vagy a görög kalendárium végéig való huza-vonával férczelgetett »reformok« között annyira jutottunk immár, hogy Szilágyi Dezső, a nagy igazságügyminiszter, a kitől a magyar igazságszolgáltatás regenerálását mindenki méltán várhatta s a ki annak ujáteremtését ragyogó szónoklatokban számtalanszor meg is ígérte: igazságügyünket úgy akarja reformálni, hogy minden igazságügyi intézmények tápláló gyökerét: a birói függetlenséget, ki akarja irtani egy Manlicher szuronyval, melyet a magyar biró torkának szegez, hogy a szabad szót belefojtsa.

Az eset az, hogy egy párbaj-ügy tárgyalásán elnöklő biró az előtte tartalékos tiszti minőségével henczegő tanut megoktatta, hogy polgári és katonai becsület között különbség nincs. Nem tetszett ez azonban annak a káplárnak, a kia mi gyönyörűséges viszonyaink között miniszteri tárczát kapott a kezébe, melyet aztán természetesen káplár-botnak tekint, a mitől úgy látszik, oda lett a mi erős igazságügyminiszterünk ereje is, a ki a káplár-bot intésére sietett — mint mondja — »fö-

felügyeleti jogából kifolyólag«, az illető derék birót »a főtárgyalás vezetésénél a birói és elnöki tisztt minden körülmények között megóvandó tekintélye és pártatlansága érdekében« megdorgáltatni.

Minden igazán liberalis államban egyik legfontosabb ethikai czélját képezi a főtárgyalások nyilvánosságának, a büntető igazságszolgáltatás nevelő hatásának lehető érvényesítése, bolond beszéd tehát és csakis a meghunyászkodás silány védekezésének tekinthető az igazságügyminiszter ur ama vélekedése, hogy a tárgyalást vezető elnök »általános fejtegetésekbe« nem bocsátkozhatik, ha azok az esettel, az abból levonható jogi és morál-politikai tanulságokkal oly szoros összefüggésben vannak, mint a kérdéses alkalommal is voltak. Igenis nincs külön katonai és polgári becsület s elég szégyen, hogy mikor ily különbség létezését a miniszter ur is kénytelen megtagadni, ennek birói és elnöki funkciója közben tett kijelentéséért egy birót ily otromba módon megszekiroz.

Mi több a magyar igazságügyminiszternek: a kardját csörtető katoná, kinek nincs és nem lehet külön becsülete, mint a munkás polgárnak, vagy a magyar biró önérzete, függetlensége? Most megmutatta Szilágyi Dezső, hogy annak a kedvéért, kész elliporni emezt. Most világosan láthatja mindenki, hogy mi vár a közszabadságokra, a hazugságok e birodalmában, hol az igazságügyminiszter nem egyéb, mint az örökké fészkelődő katonai érzékenység jól kiválasztott vedettája.

B. S.

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

Gyászév.

— A „Debreczen“ eredeti tárczája. —

— De Béla, mondtam már, hogy hagyjon fel örökös zaklatásaival. Nem szeretem, punktum!

— Én pedig örülésig szeretem, punktum!

— De ha én nem akarom, hogy szeressen!

— Azt még egy olyan szép asszony sem parancsolhatja nekem, mint magácska, aranyos Bella nagysám.

— Mit akar tulajdonképen?

— Tudja nagyon jól. Feleségül akarom venni. Azt akartam még lány korában; elűtöttek a kezéről — én kibőjtöltem. Özvegy lett s én most még örültebben szeretem!

A szép kis özvegy elmerengve nézett maga elé s egy gyenge sóhajattassa! aldozott első férje emlékének.

— Maga igazán javíthatatlan Béla!

Eltudna venni egy olyan asszonyt feleségül, a kiről tudja, hogy maga iránt egy mákszemnyi vonzalommal sincsen?

— Igenis el. Tartósabb a lassan fejlődő

szerelem, mint az, mely a költők szerint olángra lobban. A megszokás teremti a legboldogabb szerelmet. Majd csak maga is megszokik engem valahogy.

A kis özvegy nem állhatta meg, hogy el ne mosolyogja magát.

— No lám, nem is tudtam, hogy az én Béla barátom olyan szentimentális is tud lenni, mint egy vén — pardon — idős kisasszony, vagy ha jobban tetszik, mint egy német poéta.

— Magáért még nihilista is tudnék lenni!

— Tisztelt nihilista ur, van magában önállóság?

— Tapasztalhatta asszonyom!

— Megtudna egy feltételnek felelni?

— Önért tiznek egyszerre!

— Tehát hallja. Egy hónapig nem szabad velem beszélni s így természetesen nem tehet nálam vizitet sem. Ha az utcán, vagy bárhol talál, kikerül s még köszönnie sem szabad. . .

— De Bella nagysám?!

— Azt mondta, hogy értem megfelel minden feltételnek, s ez nem is oly nagy. . .

— Legnagyobb a világon!

— Nos, megteszi?

— Nos, megteszi?

— Ha maga oly kegyetlen, hogy lelki-

ismeret-furdalás nélkül kíván tőlem ilyet, ám legyen — megteszem. Szabad tudnom okát?

— Hogy is ne! Majd akkor . . . egy hónap múlva! Adieu. Isten vele!

Ott hagyta magában. Béla barátunk ezek után okosabbat sem tehetett, mint vette kalapját, sétabotját s elindult megkezdeni a reá kiszabott kegyetlen penitenciát.

Csak mikor kint volt az utcán, akkor kezdett a felett gondolkodni, hogy tulajdonképen mit akar ez lenni? Így akar tud adni rajta? . . .

— Szervusz Béla pajtás! Honnan, hova?

— Megyek sétálni. Nem jössz velem?

— Nem mehetek. Vizitbe kell mennem a szép kis özvegyhez, Bella nagysámhoz. Apropos, eljöhethet velem.

— Nem, dolgom van.

— Az előbb azt mondtad, sétálni mégysz.

— Most jutott eszembe valami. Szervusz.

— Isten veled.

Egy okkal több Béla nyugtalanságához. Talán csak nincs bensőbb viszonyban ezzel a csécsap Kálmánnal? Hiszen csak ne ígérte volna meg Bellának, már régen ott volna nála. De így nem szabad.

Szavazójegyet hamisító képviselő. Az osztrák képviselőház keddi ülésében oly eset adta elő magát, mely mindenütt kínos feltűnést és általános megbotránkozást keltett. Az eset hőse Schneider mechanikus, a sechshausi kerület antiszemita képviselője. A képviselőház keddi ülésének napi rendje szerint ugyanis a börtömelés ügyében kiküldött bizottságba elhalalozás folytán új tagot kellett választani. A kijelölés joga a szabadelvű pártot illette, ki Hübner képviselőt bekandidálta. Az elnök az eddigi szokáshoz híven, elkészítette a Hübner nevére kiállított szavazó-czédulákat és a teremszolgák által a képviselők padjaira helyeztette el. A ház tanácskozásában beállott rövid szünetet már most a nevezett Schneider csaknem hihetetlen eszelekmény elkövetésére használta fel. Mialatt ugyanis a képviselők nagyrésze a folyosón időzött, Schneider odaosont padjához s a szavazó-czédulán Hübner nevével kiradírozta és helyébe a szintén antiszemita — Muth nevével írta! A teremőrök csakhamar figyelmessé lettek Schneider eljárására, melyet egyébként a karzatról is többen észrevettek és rögtön jelentést tettek br. Chlumeczy alelnöknek, ki egyideig szintén a legnagyobb figyelemmel kísérte Schneider manipulációit; azután a teremőrök által magához idéztette és szemrehányást tett eljárásáért. Schneider azonban tagadta a tettet, — sőt megmaradt tagadásánál még akkor is, a mikor az alelnök kijelentette, hogy hosszabb ideig szemtanuja volt az esetnek. A tett elkövetése leirhatatlan megbotránkozást keltett. A választás eredményének kihirdetésénél látták azután, hogy Schneider hetven szavazólapot hamisított meg. Valamennyi képviselő, kiknek szavazata e szerint korrigáltatott, kijelentette, hogy a szavazó-lapot egészen gyanútlanul dobták az urnába. Az ügy már most a ház fejelelmi bizottsága elé kerül.

Tallózás.

(Hányféle a becsület? — Hol kezdődik az ember? — Tisza Kálmán nevenapja. — Tisza István mint miniszter-jelölt. — Hol szerzett kvalifikációt? — Lapsus calami. — Apácák Debreczenben. — Konstábler-vita. — Ugronék és a delegáció. — Mi maradunk a régiek.)

Eddig mindenki azt hitte, hogy a becsület csak egyféle lehet s hogy a katonai és polgári becsület közt különbség nincs. Ezen nézetnek Fenyvessy Arnold budapesti törvényszéki bíró nyilvános kifejezést is adott egy törvényszéki végtárgyalás alkalmával, midőn párbaj-ügyben az egyik segéd

tartalékos tisztjé rangjára hivatkozott. Fenyvessy ekkor — igen helyesen — a következő szavakat intézte a segédhez:

»A katonai becsület semmivel sem különb a polgárinál, mind a kettőnek egyenlően fényesnek kell lenni. Mi is katonák vagyunk s ha kell vérünkkel is szolgáljuk a hazát! A polgári becsület épp oly szent, mint a katonai becsület s a kettő között különbséget tenni nem lehet!»

A bírói székről elhangzott eme szavakat örömmel üdvözölte akkor az egész sajtó. Ámde Fejérváry Géza br. honvédelmi miniszter más véleményben volt. A miniszter a bíró kijelentésében a katonai becsület megsértését látta s hivatalos átiratában panaszt tett az igazságügyminiszternél, minek következtében ez a periratokat bekövetelte.

Az igazságügyminiszter, miután pár nap hijján egy esztendeig tanulmányozta az ügyet, megbizta Zsitvay Leót, a budapesti büntetőtörvényszék vezetőjét, hogy fejezze ki Fenyvessy Arnold bíró előtt a miniszter rosszaságát, mert azt merte állítani, hogy a katonai és polgári becsület közt különbség nincs.

Utólag korrigálni akarják a dolgot és azt állítják, hogy e rosszaság kifejezése az igazságügyminiszter tudtán kívül történt. De akár tudott róla az igazságügyminiszter, akár nem, az egész eset ismét élénk világot vet b. Fejérváry honvédelmi miniszterre, ki még a bírói függetlenséget is képes megtámadni, csak hogy az ő cserépár-felfogásának érvényét szerezhesse!

Szépen vagyunk! Szapáry az önkormányzatot, Wekerle az utolsó garasunkat, Csáky a magyar nyelvet, Baross a sajtó-szabadságot, b. Fejérváry pedig a bírói függetlenséget támadja meg!

B. Fejérváry tehát különbséget lát a katonai és polgári becsület közt. Mi lenne aztán, ha mi ebből levonnók a következtetést s midőn megzendül a harcra-hívó szózat, azt mondanók: mi civilek csak fél-erővel fogunk küzdeni, áldozatainkban szükmörkuak leszünk, mert hiszen a mi becsületünk ugy se ér annyit, mint a katonai becsület!?

— de ezeknek izgatottsága kis miska volt Béla ur drukkijához képest.

Ez a két óra hosszabbnak tűnt fel neki az egész havi várakozásnál.

De hát hogy is né? »Őn is!«...

Ez alatt önagsága termeiben gyülekeztek a vendégek, folyt a szóbeszéd, a trics-tracs.

Végre megérkezik Béla barátunk is. Majdnem visszatáncorodott a sok vendég láttára.

Ugy látszik, csak erre vártak.

A csélesap Kálmán (ismét ez a Kálmán!) ünnepélyes arcczal így szól:

— Ma telt le Szende Bella önagságának gyászéve s így semmi sem köti, hogy hymen-rózsalánczával ujjalag ne övezze magát. Itt tehát ez alkalommal van szerencsém megkérni kezét — Makay Béla barátom részére!

Hogy ezután mi következett, azt nehéz is, de felesleges is volna leírnom.

Magyaróssy Imre.

Gondolatok.

Bátor szív kell és nagy lélek ahoz, hogy a nyomornak terhét és a fájdalom kínzó érzetét panasz nélkül elviseljük.

A szűk körben működő gondolatok összesorvadnak. Munka és tusában növekszik a szellemi erő.

Mi lenne ebből? Egy második Kö-nigrätz! Ugyan mit érne akkor b. Fejérváry a maga »különb« katonai becsületével?!

Windischgrätz herceg, kit a polgárokból lett hadsereg oly csufosan elpáhol, fenhéjazó gőgjében azt tartotta, hogy az ember a bárónál kezdődik.

B. Fejérváry nem állapít meg ilyen magas cenzust. Ő előtte az ember — a katonasapkánál kezdődik!

Nagy zavarba jöttek a mamelukok Tisza Kálmán nevenapján. Tömegesen akarták meggratulálni a vén »generális«-t, kit — öreg napjaira — ledegradáltak közlegénynyé. A külön vonat már meg volt rendelve, mely a mamelukokat »in corpore« Gesztre szállította volna, hol az ex-miniszterelnök nagy unalmában szorgalmasan ápolgatja tyuk-szemeit, — sőt egy udvari poéta már az ünnepi indulót is elkészítette, mely így hangzott:

— „Gesztre megy az extra-vasut,
Rajta ül a sok mameluk...
Tisza malma két köre járt:
Bécsnek örült, nekünk — darált!« —

A nagy lelkesedés közepette azonban észre vették, hogy ez a tömeges gratuláció fel fogja ingerelni Szapáryt, mert Gyula napján elfeledkeztek arról, hogy ily tüntető módon fejezzék ki jókívánataikat a hatalom polcán álló ur előtt. Hogy tehát Szapáryt meg ne haragítsák, elejtették azon tervet, hogy tömegesen rándulnak le Gesztre Kálmán-napozni, sőt az ünnepi indulót is megváltoztatták a következő módon:

— Nem megy Gesztre extra-vasut,
Nem ül rajta vig mameluk...
Nem örül s nem darál Tisza,
Kormánypolcra nem jut vissza!« —

Azt rebesgetik, — hogy Zichy Ágost gróf fiumei kormányzó helyére Bethlen András gróft, a mostani földmívelési minisztert nevezik ki, ennek utódja pedig a miniszteri székben — Dr. Tisza István lesz.

A mennyire mi a Dr. Tisza István ambícióját ismerjük, kétkedéssel fogadjuk ezen hírt, mely az ő ambícióját be nem tölti, hiszen ő nem földmívelési miniszter, hanem egyenesen miniszterelnök akar lenni!

Nem is értjük, hogy honnan szerezte Tisza István azon kvalifikációt, hogy földmívelési miniszter legyen?

Talán Kocsordon gyakorolta bele magát annyira a földmívelésbe, hogy bámulói (mert ilyenek is vannak, — például Géresi Kálmán) már a földmívelési miniszterségre is képesnek hiszik?!

— Egyébiránt azt mondják, hogy a kinek az isten hivatalt ad, annak — észt is ad hozzá!

Egyik helyi lap azt írja, hogy egy vadász véletlenül hátba lőtte a vadász-társát, kinek 37 sörét ment a hasába.

Furcsa lövés lehet az ilyen: hátba lönek valakit és mégis hasába megy a sörét; éppen olyan, mintha valakinek a fejét vágják le és ez által megsántul!

Debreczenbe a p á c z á k a t akarnak hozni, hogy a leány-nevelés fontos feladatát teljesítsék.

Nem gondolják meg az intéző körök, — hogy ez csak olaj lesz a tüzre s a terv megvalósítása esetén még kevesbé leszünk hajlandók a pátrónusi kötelezettséget elvállalni?!

*

Konstábler-vita volt kedden a képviselőházban. Hock János, ez a tüzes vérű pap, ugyancsak megmosdatta a brutális rendőröket, kik kicsi hija, hogy ki nem porolták a reverendáját.

Ugron Gábor azt mondta, hogy ha hozzá-nyulnának a rendőrök, végig-tűne minden miniszteren.

Csak jó nagyokat üssön rajtok!

*

Az Ugron-féle 48-as kör be akar menni a delegációba, de a kormánypárt nem ereszti be.

Furesa! Hisz a kormánypártnak még örülnie kellene rajta, ha a Paulusokból — S a u l u s o k válnak!

*

A függetlenségi és 48-as párt azonban most sem vágyik a delegációba, hanem megmarad régi elve mellett: D e l e g a t i o n e m d e l e n d a m e s s e c e n s e o!

Sarló.

BELFÖLD.

A király itthon. Ő Felsége a király a »Bud. Corr.« szerint a november és december hónapok nagy részét Gödöllőn, majd Budapesten fogja tölteni; csakis a delegációk megnyitásokor, továbbá a toskánai főhercegnő esketési ünnepélye idejében, a mely végleges megállapítás szerint november 21-ére van kitűzve, valamint a delegációs elnökök alkalmából fog ő Felsége Bécsben időzni.

Tömeges előléptetés az államvasutaknál. A m. kir. államvasutaknál legközelebb tömeges előléptetések és kinevezések történtek, melyeknek kimutatását az államvasutak hivatalos lapjának október 9-iki száma közli. Ugyane számban vannak közölve ama hivatalnokok előléptetési és kinevezési, a kiket ez évi augusztus 1-én az osztrák-magyar államvasut államosítása alkalmával vettek át s a kiknek a száma körülbelül ezerre rug.

A tisztviselők fizetésének emelése. A keddi minisztertanács főleg a tisztviselők fizetésének javítására vonatkozó törvényjavaslattal foglalkozott s minthogy azt be nem fejezte, a tárgyalást a tegnapi délelőtt tartott minisztertanácsban folytatták. A törvényjavaslatot a pénzügyminiszter — a »P. H.« értesítése szerint — még a delegáció előtt le fogja tenni a ház asztalára.

KÜLFÖLD.

A Marseillaise Törökországban. A francia lapok jelentése szerint a szultán rendeletére az új francia nagykövet, Cambon fogadása alkalmával a gárda-zenekar a Marseillaisét játszotta, mely Törökországban eddig el volt tiltva.

Egy főherceg nagykorúsítása. November 22-én lesz husz éves Károly Salvator főherceg és Mária Immaculata főhercegnő harmadszülött fia, Albrecht Salvator főherceg. A főherceget e napon avatja nagykorúvá királyunk, a mely alkalomból külön kihallgatáson fogadja és ősi szokás szerint, minthogy a főherceg katona, egy tiszt kardot nyújt át neki. A nagykorúsítással egyidejűleg a főherceg külön udvartartást kap.

Az orosz inségesek száma felülmúlja azok képzeletét is, a kik a fehér csár birodalmának a viszonyaival eléggé tisztában vannak. Mint egy pétervári táviratból tudjuk, Oroszország lakossága közül harminczkötmillió küzd a nyomorral, tehát körülbelül kétszer any-

nyi, mint egész Magyarország népessége. Ennek a rettenő inségnek az enyhítésére ugyan édes keveset fog érni az a már hangoztatott terv, hogy a csár az idén nem ad udvari bált, hanem az ily czélokra szánt költséget az éhezőknek adja.

Összeesküvés a csár ellen. A »Daily Telegraph«-nak jelentik Pétervárról: Kievdn összeesküvést fedeztek föl a csár élete ellen. Hir szerint a hatóságok e hó 10-én zár alá helyeztek egy nyomdat, melyben lázító iratok készültek. Az egyetemi ifjuság közt komoly zavargás tört ki. Számos elfogatás történt. A forradalmi szellem, úgy látszik, mindinkább terjed.

Fölhívás előfizetésre.

A negyedik évnegyed elején szíves bizalommal kérjük föl t. előfizetőinket az előfizetések megújítására.

Lapunk, mint a debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye, híven szolgálja a függetlenségi eszméket, valamint e város és vidékének közügyeit is. Azt a missziót, mely lapunkra, mint észak-keleti Magyarország egyetlen ellenzéki lapjára várakozik, híven és becsületesen igyekszik betölteni s kitűzött irányától se jobbra, se balra el nem tér.

Programmunkat bővebben fejtegetni főlegesen. H u s z o n h á r o m küzdelemteljes év áll a »Debreczen« háta mögött s e hosszú idő alatt mindig az igazságot, a bátor szókimondást s a valódi közérdeket szolgálta lapunk, mely kipróbált, meghitt barátjává vált az olvasó közönségnek.

Lapunk előfizetési ára:

Egy évre . . . . 10 frt.
Fél évre . . . . 5 frt.
Negyed évre . . . 2 frt 50 kr.
Egy óra . . . . 1 frt.

Az előfizetési pénzeket kérjük egyenesen Szinay Gyulához (Kiscsapó-utca 383. sz.), lapunk főszerkesztőjéhez s kiadójához küldeni.

A „DEBRECZEN“

szerkesztősége és kiadó-hivatala.

Ujdonságok.

* A szász püspök részvéte.

Azon általános részvéthe, melyet Révész Bálint szeretett püspökünk elhunytá kellett, disszonáns hang is vegyült. Míg dicsérőleg emeltük ki a helybeli ág. ev. egyház részvétét, valamint azt, hogy Zelenka Pál, a tiszai ág. evang. egyház ker. püspöke személyesen eljött a temetésre, viszont a legmélyebb megbotrányozás hangján kell elítelnünk az erdélyi ágostai evang. szász püspöknek, Teutschnak eljárását, ki Révész Bálint elhunytá alkalmából a debreczeni egyházhoz német nyelvű részvét-nyilatkozatot küldött. Ugy látszik, hogy Teutsch ur, a pángermánizmusnak e buzgó apostola, az udvariasságnak legegységesebb fogalmával sem bír, erre mutat legalább az, hogy a legmagyarabb felekezet legnagyobb egyházához német nyelvű iratot intézett. Szívesebben vettük volna, ha Teutsch ur a maga részvét-nyilatkozatával elmarad, semhogy gyá-

szunk közepette ily módon kelti fel megbotrányozásunkat. Mi a Teutsch ur levelét nem tekinthetjük az őszint részvét nyilvánulásának, hanem egyenes kihívásnak nemzetiségünk és minden ízében magyar egyházunk ellen! Ha már Teutsch ur megelégedett arról, hogy ő, mint magyarországi püspök köteles az állam nyelvét tiszteletben tartani, legalább az udvariassági érzék arra bírhatta volna, hogy mi hozzánk magyar nyelvű levelet intézzen. Azzal nem mentheti magát, hogy nem tud magyarul, mert ha ő nem tud is, a miben mi kételkedünk, bizonyára van környezetében olyan ember, a ki érti azt a barbár magyar nyelvet! Ha pedig sem ő, sem pedig környezete nem érti ezt a nyelvet, akkor mi tiszteljük a szász atyafiakat! Külömben Teutsch ur már annyiszor jelét adta pángermán érzületének, hogy tőle valóban csoda lett volna az, ha magyarul ír. — Sajnálatra méltó dolog, hogy ilyen emberre van bízva az erdélyi szász nép kormányzása, mely néptől, míg ilyen vezetői lesznek, nem várhatjuk azt, hogy a magyar állam-eszméért lelkesedjék!

* **Eltiltott tankönyv.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a Tocilescu »Istoria romana pentru scoale primare de ambe-sexe« (Bukarest, 1887.)* című tankönyvét, mivel adatai nem felelnek meg a történelmi valóságnak és a fajgyűlölet szítására is alkalmasak; továbbá a »Schulwandkarte von Siebenbürgen, herausgegeben von Franz Obert (Gotha, Justus Perthes)« című térképet, mely politikai és közjogi tekintetben teljes elavult, s ezért téves nézetek terjesztésére alkalmas, az összes hazai tanintézetekben való használatból tiltotta.

* **A kultura ünnepe.** Lélekemelő ünnepélynek voltak tanni a hosszupályiak folyó hó 11-ikén. E napon adta át gróf Csékonics Endre a hosszú-pályai-róm. kath. hitközségnek az általa a piac téren majdnem ujonnan épített díszes iskolát. A jóléti gróf látván a szegény hitközség rozzant, de különben is egészségtelen s kicsiny belteleppel bíró iskoláját: a regále megszüntével az ugynevezett »nagy korcsmát« 3500 frtért megvásárolván, azt tetemes költséggel iskolai helyiséggé alakította át. A nemes gróf ez ajándékával örök hála kötelezte maga iránt a szegény hitközséget. Az új iskola két hold belterülettel bír s minden követelménynek megfelel.

* Az állami ménék szaporítása.

Az állami ménetelepeken a jelenlegi ménlétszám a következő:

A nagy-kőrösi telepen . . .	780 darab
A székesfehérvári telepen . . .	914 »
A sepsi-szentgyörgyi telepen . . .	315 »
A debreczeni telepen . . .	622 »

Tehát összesen: 2631 darab

Ez az általános szükséglethez képest oly csekély, hogy elhalasztatlanná vált azoknak számát legalább is 2700-ra felemleni, ha csak nem akarjuk, hogy az ország egyes jelentékeny vidékei s járásai még tovább is gyámolítás nélkül maradjanak ezen annyira fontos közgazdasági ág fejlesztésében. A földmívelési miniszter gondoskodott is, hogy a szaporítás költségei a költségvetésbe bevétessenek.

* **Drága kacsák.** Kacsapecsenyére éhezett özv. Habner Györgyné fővárosi mosónő, ki lopás miatt már hatszor volt büntetve. — Lopott ezuttal is és pedig egy vendéglős ismerősétől 3 kacsát. Szegény drágán fizette meg a kacsapecsenyét, mert a bíróság, mely elé lopás vádjá miatt állították, a 3 kacsáért ép 3 esztendőre ítélte a reszkető öreg asszonyt. Biz ez kissé sok a jóból, azaz a rosszból. És szinte beleborzad a hátunk, ha elgondoljuk, hogy mily kellemetlen lenne az — ha mi hírlapírók is ily magas díjazásban részesülnénk hírlapi kacsáinkért.

* **Polyklinika Debreczenben.** Annak idején gyakrabban volt szó lapunkban néhány buzgó és kiváló orvosunknak ama vállalkozásáról, hogy Debreczenben szegény járó betegek részére nyilvános rendelő intézetet állítsanak. — Sőt orvosaink dicséretes buzgalma annyira ment, hogy az intézet felállítása két oldalról is kezdeményeztetett. Ma már aztán örömmel konstatalhatjuk, hogy a debreczeni polyklinika tényleg megkezdte működését a czegléd-utczai Rotschnek-féle házban a szegény betegek minden hétfőn, szerdán és pénteken d. u. 4 órától 5-ig nyerne teljesen ingyen gyógykezelést. Az intézetet a vöröskereszt-egylet anyagi támogatásban részesíti s e legelőkelőbb jótékony-egyletünk aegise alatt folytatja áldásos működését. A különböző betegek jeles specialista orvosok által kezeltetnek és pedig a belgyógyászatban dr. Ujfalussy József és dr. Tüdős Kálmán, a nőgyógyászatban dr. Kenézy Gyula, a szemészetben dr. Somogyi Zoltán s a sebészetben dr. Csikos S. orvos urak állanak a szegény betegek rendelkezésére. — Ugy értesülünk, hogy a fiatal intézet részéről a városhoz kérvény adatott be az iránt, hogy a betegek részére az intézetben rendelt gyógyszer a város számlájára legyenek kiszolgáltatathatók, a mely kérés teljesítése városi hatóságunk jóindulatán bizonyára nem fog hajótörést szenvedni s ezt annál is inkább reméljük, mert Debreczen csak gratulálhat magának, ha e nagyvárosi jellegét is nem kis mértékben emel s mindenképen becsületére való intézet fejlesztésére a hatóság részéről is minden lehető támogatás megadatik. Az intézetet, annak berendezését és szabályait legközelebről részletesen ösmertetni fogjuk.

* **A jótékony nőegylet** őszi segélygyűjtésének foganatosítására a város főbb utczaí szerint következő választmányi tagok kérétek fel, illetve küldettek ki: Piacz, kis és nagyvárosi utca: Tóth Béláné és Berger Jenőné; Varga, tekei és szent-anna utca: Dr. Legányi Gyuláné és Szabó Kálmáné; Czegléd, Batthyányi, burgondia, kandia utca: Kapros Gáborné és Szabó Mihályné; Miklós és kadas utca: Riesz Lipótné és Szallár Ferenczné; — Széchenyi, kis és nagyuj utca: Mayer Emilné és Feischl Károlyné; — hatvan, kis és nagy-mester utca: Molnár Janka s Benyáts Emilné; nagy-csapó, kis-csapó és vár-utca: Kronauer Gyuláné s Kapros Gáborné; péterfia, darabos, fűvészkert és kis-péterfia-utca: Tikos Istvánné és Füleky Pálné urnók. Ezuttal is tudomására hozzuk a nagy közönségnek, hogy a nőegylet nemcsak pénzbeli, de minden élelem vagy ruházat-féle adományt is halás köszönettel fogad. A gyűjtés már kezdetét vette.

* **Vadászati baleset.** Azon vadászati balesetre vonatkozólag, melynek híre e napokban a lapokat bejárta, de több téves adat került bele a lapokba, — P á j e r től vettük a következő sorokat: »A vadászati szerencsétlenségre vonatkozó valódi tényállás földerítése végett tisztelettel kérem jelen soraim közlésére: Vasárnap többen kimentünk az Ondódra vadászni. Reggeli után indultunk el; én, mint rendszeren a kutyákat bebocsátottam a tengeribe és magam is bementem. — Fűvessy előttem ment, — fia pedig hátam mögött jött. Már pedig, ha az ember nyulra lő, nem lehet le a háta mögött jövet! Az első lövés után nem is történt semmi baj; a második lövésnél azonban megbotalva, fegyveremmel együtt oldalt estem, a fegyver elsült s ekkor találta a szerencsétlent.«

* **Eltűnt czipész segéd.** Weidner Gusztáv czipész mester-jelentést tett a II. kerületi kapitányságnál, hogy segítse tegnap este, ezen szavak kíséretében hagyta oda az üzletet: »Engem ne keressetek, többé úgy se láttok!« Azóta csakugyan nem is látták.

* **A szerelem halottja.** Nagyváradon szomorú véget ért egy jobb sorsra érdemes, szép, fiatal és művelt polgár leány. A szerelem vitte a halálba. Szerelme oly igaz, oly forró volt, mint az Azrak törzs leányai-é, kik »életükben csak egyszer szeretnek«. Szeretett egy fiatal embert. Anyja ellene volt frigyöknek, más karjaiba akarta dobni és a szegény, kis galamb érző szive megtört. Gyilkos golyóval telt pisztolyt fordított szerelmes szívének. Egy lövés kioltotta életét és most a szép leányka, ki oly nagyon tudott szeretni, talán már — boldog és szabad? . . . Léta István nagyvárad polgár Etelka nevű, 18 éves lánya volt e szegény, e sajnálatra méltó áldozat, kit igazán az anyja kegyetlensége kergetett a halálba.

* **Hymen.** Jeney Gyula helybeli kereskedő eljegyezte Liptay Ede nagyfalusi földbirtokos leányát Irént.

* **Kinevezések.** Csabay Antal félégyházi kir. járásbírói joggyakornok a h.-bőszörményi járásbíróshoz aljegyzővé; Domján Károly p.-ladányi kir. járásbírói díjnok pedig a h.-bőszörményi járásbíróshoz irnokká nevezetett ki.

* **Verekedő legények.** Tegnap éjszaka a nyomtató-utczában botot-huzott két részeg, izgága kocsis legény, állítólag ezuttal is a nő fog a kérdésben. Volt nagy esihé-puhé, csakugy csattogtak a botok, míg végre az egyik, a kit társa, hogy meg ne sántuljon, fejbe kollintott, véres fejjel bukott a földre. A győztes cimborá tántorgó léptekkel távozott el a harc színhelyéről, míg társa, a kinek sérülése nem igen lehetett nagyon veszélyes, szédüléséből ocsudva, rövid idő mulva szintén tántorgó léptekkel, de egyszersmind erősen káromkodva, követte. Rendőr — természetesen — ezuttal sem volt látható a láthatáron.

* **Az ügyvédi kamarából.** A debreczeni ügyvédi kamara közlése, hogy Mészáros József ügyvéd — Debreczen székhellyel — a kamara névjegyzékébe folytatólag fölvételett.

* **Örült az utcán.** A II. kerületi kapitánysághoz egy csinos külsejű fiatal embert kísért be a rendőrség. Valami mesterlegény lehet. Az utcán esz nélkül kőborolt fel s alá, és mivel nem éppen példásan viselte magát, került be a rendőrséghez. Vallatni kezdték, de sem nevét, sem lakását nem tudta megmondani, sőt zavart beszédjéről egyenesen arra lehet következtetni, hogy a sajnálatra méltó fiatal ember megőrült.

* **Öngyikos rendőrtanácsos.** Majthényi Dezső budapesti rendőrtanácsos Uj-pesten főbe-lötte magát. Tettének oka anyagi zavarokra vezethető vissza.

* **Szállítás a hadsereg részére.** A nagy, cs. és kir. hadügyminisztérium mindazon különböző cikkek (mint gombok, szijjak, bőrkezttyük, stb.) szállítására nézve, melyeknek beszerzése általános verseny útján történik, pályázatot hirdetvén, az idevonatkozó hirdetményt, szerződési mintát s a szállítandó tárgyak jegyzékét alóli kamarának is megküldötte, hol azok a hivatalos órák alatt megtekinthetők. — Midőn ezt az érdekeltek tudomására hozzuk, megjegyezzük, hogy a minta darabok a brünni, budapesti, gráci, kaiser-ebersdorfi fő, — és a karlsburgi fiók ruharaktarak felügyelőségétől pénzért megszerezhetők. Debreczen 1891 október 12. A kereskedelmi és iparkamara.

* **Szén-szállítással foglalkozók figyelmébe.** A m. kir. államvasutak igazgatósága és a m. kir. államvasutak gépgyárának és a diósgyőri m. kir. vas-és aczélgyár igazgatósága aknaszén, — illetve darabos pir, — kovács, — és koczkaszén beszerzését pályázat útján óhajtván biztosítani, — midőn az e tárgyban kibocsátott hirdetményre az érdekeltek, figyelmét felhívjuk, egyszersmind megjegyezzük, hogy az idevonatkozó közelebbi feltételek az alóli kereskedelmi és iparkamara hivatalában (N. Hatvan u. 1445 sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Debreczen október 12. A kereskedelmi és iparkamara

Husarak megállapítva, s bejelentve 1891. okt. 14-től okt. 21-ig. 46 kr. Rác Gy. csapó-utca 587 sz. a., Bencze Józsefnél csapó utca 703. sz. a. Kovács Jánosnál csapó utca 791. sz. a. 50 kr. Rác Györgynél czegléd utca 2599. sz. a. csapó u. 326 sz. a. — a társaságnál Mester-utca 3655, Csapó utca 240. és 376 sz. a. könyök utca 574, kut u. 2323 sz. a. 52 kr. Ungvári Andrásnál piac 1-ső szék, czegléd u. 55. sz. a. dedő u. 125. Mester u. 1113, Tanító-utca 1392, csapó u. 3162 — a mészáros társaság 18 székiben, valamint a 3 izr. mészárszékben a piacon. Debreczen 1891. október 13. — *Debreczen szab. kir. város rendőrfőkapitánysága.*

Irodalom és művészet.

Petri Mór költeményei. Petri Mór Költemények című kötet, mely a nyomtató ipar teljes művészetével kiállítva tizennégy ivre terjed, már karácsonyra megjelenik. Szerző tisztelettel kéri a t. gyűjtőket a gyűjtőveknek legkésőbb e hó végéig szives beküldésére, — hogy a nyomtatandó példányok száma iránt tájékozást nyerjen. A megrendelések szerző nevére czimezve Zilakra intézendők. A könyv ára: diszkötésben 3 frt, füzve 1 frt 60 kr.

Amerikai honoráriumok. Marc Twain, a híres amerikai humorista a jövő év nyarán Európába készül s a »San«, »Herald« és »World« című amerikai lapok már előre megegyeztek vele, hogy minden egyes leveleért, a melyet európai utjáról ir, 1200 dollárt (több mint harmadfél ezer forintot) fizetnek neki, bármily rövid lesz is egy-egy levél. A »San« ezenkívül szerződést kötött Marc Twainnel egy novellára, a melyért 12.000 dollárt fizet neki.

Berzsenyi-szobor. Dr. Károlyi Antal Vasvármegyének új alispánja értekezletet hívott össze Szombathelyre a Berzsenyi-émlékszobor ügyében. Valóban hazafias dolgot művel a megye közönsége, ha a legnagyobb magyar klasszikusnak emlékét hozzá méltó emlékszoborral megőrökíti.

Pályázat Széchenyi életrajzára. A m. tud. akadémia 1891. október 5-iki ülésén hozott határozatából kifolyólag pályázatot hirdet Gróf Széchenyi István életrajzára. Jutalma kétezer forint. Hatánap 1896. szeptember 21. A jutalom csak abszolút becsü munkának adatik ki.

Páratlan szerkezetű regény. Londonban a »Gentlewoman« című lap hasábjain egy mindenestire — eddigé — páratlan regény fog megjelenni. A regény minden egyes szakaszát más és más író írja. A regény címe: »Fenella sorsa«. A regény bekezdő részét az ismert angol regényíró Miss Helen Mathers fogja írni. Reméljük, hogy ez egyszer, bár a regényt több mint 20 kiváló író és író nő fogja összeállítani, nem valószínű meg az a közmondás, hogy: »sok baba közt, elvesz a gyermek«!

TÖRVÉNYSZÉK

Az egyetemi ifjak felebbezése. Azon egyetemi ifjak, kiket pénteken este, az Egyetem-téren lezajlott jelenetek alkalmával letartóztattak s másnap a IV.—V. kerületi kapitányság csendháborítás címén elítelt, — küldöttségileg fölkérték S i k S á n d o r ügyvédet a védelem elvállalására, a ki erre késznek nyilatkozott, s a felebbezést már be is nyújtotta.

Sikkasztó udvari tanácsos. A berlini törvényszék Manché volt udvari tanácsost, ki annak idején a császár polgári kabinetirodájának főnöke volt, de kit szolgálatából elbocsátottak, 10.000 márka elsikkasztása miatt, melyet rendjel- és czimosztogatások közvetítésénél követett el, kilencz havi és Mayer Áron bűnrészesét négy havi fogságra ítélte.

A herceg gulyásai Sulkovszky herceg gulyásait néha nagy gondolatok szállják meg. Zacharia György és Szirb György gulyások különösen meg voltak szállva szombaton ilyen nagy gondolatokkal. Zacharia ugyanis azt állította, hogy a herceg kalácsot eszik a szalonnához is és hogy kenyér nincs soha az asztalán, ellenben Szirb abban a véleményben volt, hogy a herceg sem él kenyér nélkül, mert a miatyánkban is benne van a kenyér, pedig a miatyánkot az isten fia csinálta, aki még Sulkovszky hercegnél is nagyobb ur. Ezen úgy aztán összeszólalkoztak, hogy bottal estek egymásnak és olyan verekedést rögtönöztek, hogy Szirb György halva maradt a csatatéren. A másik gulyást elfogták.

»Mihaszna András«

— Karczolat. —

Mihaszna András!... Volna ki ne ismerne e nevet és e h a n g z a t o s név viselőit? Mikor minden utcza sarkon béméskodik egy, ki — szükség esetén — karhatalommal is bebizonyítja, hogy: »r ö n d n e k m u s z á j l ö n n y i!« Ismerjük jól azon torzonborz gyerekeket, kiknél már csak — az erre különös privilegiummal bíró — vasutiak lehetnek gorbombábbak.

Mondom mindenki ismeri, sőt k i i s m e r i ezer ember közül is, hogy az a tekintélyt keltő alak ott az utcza sarkon, ki előtt kalapot emelve ossan el a lármás drótos, nem lehet más, mint — A n d r á s b á c s i! Igen — Mihaszna András bácsi, a tolvajok, kintornások, jövendő mondó cigány asszonyok és vakoldusok réme. András bácsi, a m i k e d v e s András bácsink, a kinek a szurtos képű cipészgyakornokok és részeg vagy hivalkodó emberek, annyi sok bosszúságot szereznek e könnyedén odavetett névvel: — »Mihaszna András!«

Mondom, sokan ismerik, sőt gunyolódásból nem is kevesen használják-e nevet, még pedig legtöbben a nélkül, hogy annak a származását, eredetét — nem mondom értelmét, — tudják. A legtöbb ember előtt, oly ismeretlen az, mint például a — Pythagoras tantétele. És azért, azt hiszem nem végzek hiábavaló munkát, ha mind a kíváncsi közönség okulására, mind pedig derék — Mihaszna Andrássaink vizsgálatására lerántom a leplet azon titokzatosság felől, melybe a »Mihaszna András« név eredete be van burkolva.

De szóljon helyettem a regemondó ajaka. Az aranyos fővárosban vagyunk. Május elsejére virradt fel a vidor pesti nép.

A hajnalpir még alig dereng az égen, már is tenger-nép az utcán. Mindenki igyekszik kifelé a zöldbe, a hegyek közé, vagy a kies v á r o s l i g e t zajos mulató helyeihez. Mi is tartsunk ez utóbbiakkal, látni való ügyis a ligetben akad legtöbb.

Paprika Janesi és Hőköm színház, panoráma és diós patkó, mágneses hölgy és Á g n e s e s bakák, sóspereczes fiu és zsebmetsző, húzós muzsika és ábrándos lelkű szabólegény, piros pozsgás szakácsnő és barázda billegető, soványoságú gigerli, urak, hölgyek és cigányok, katonák, him és nőnemű emberi lények mindenféle korban, rangban és leirhatatlan tarka egyvelegben. Kakadu-rikácsolás, macskanyávogás, csinnadratta bum! Pesztonka kiabálás, gyerek sikoltás, sváb katonabanda, no meg az elmaradhatatlan kintorna mélabus és andalító hangjai olvadnak össze a sokaság éktelen lármájával.

A zajgó, hullámzó tömegeből csak itt-ott villan fel egy »értelmes rendőr«, kemény kalapján a fehér lószőr ékesség. Okos szemével fűrészelve tekint körül a nagy tömegben a rend e h i v a t o t t ű r e.

Keresgél, hogy hol volna egy zsebmetsző, v a k k o l d u s vagy garázda részeg ember. Végre talál egy áldozatot.

Részeg fiatal ember. Magas tetejű, fényes czilindere be van horpadva, ruhája mocskos, bizonyára a tó, nem éppen kifogástalan tisztaságú vízében vett üdítő, reggeli fürdőt. Részeg ember módjára gajdol, lármázik.

Az ünnepi sokaság között sok a kíváncsi. Körülállják, bámulják, hecczelik, a z — r i k i t ő hangon kiabál.

E pokoli zsvajt már nem állhatja a tisztes rendőr. Közeledik a részeg felé gangos lépteivel. Mikor a részeg fiatal ember megpillantja, fel akar állani ülőhelyéről, — a kemény falóczáról — de vissza esik. Karjait tárja ki a rendőr elé.

A fiatal ur megismeri, a pléhtáblás egyenruha alatt is, az öreg — András t, az éd'sapja volt — huszárját, ki fiatal gyerkőcz korában annyit lovagoltatta térdein.

A hatalmas termetű rendőr megáll a fiatal ur előtt. Komoly ránczokba huzódik arca. Nagyokat csavarint hosszú, tömött bajuszán, köhécsel egyet-kettőt, majd kezdi:

— Enyje! Enyje urfi, hogy tehet már ilyet, nem szégyenli magát?

— András! András bácsi! Még maga is ellenem támad?! — kiáltja rikácsoló hangon a fiatal Caesar, ki az András piron szavaira, dühösen akar felugrani. Gyengék az inai, neki bukik András hátnak, ki szeliden dobja vissza a lóczára.

— Urfi! Urfi! szólal meg a rend önézetes öre, viselje magát tisztességesen, vagy Isten ugyse be kell kísérnem!

— Engem András bácsi? Kérde sirankozó hangon az ifju ur. Engem? Hát mi haszna lenne belőle András bácsi? Mihaszna, András bácsi? Mihaszna, András bácsi? zokog tovább az érzelem-dus fiatal. Az öreg rendőr meghatottan távozik, de nyugalma nem tart sokáig, mert a liget »gaminjai« köré gyülekezve kiáltozzák e nem sokára országszerte felkapott guny-nevet: »Mihaszna András bácsi! Mihaszna András!«

Paulus.

Különfélék.

Hisch báró zsidó gyarmata. A New-York Heraldnak azt távirják Valparaisóból, hogy az argentiniai kormány Hirsch bárónak Chaco tartományban ezer négyszög mértföld területű földet adott el az Oroszországból kiűzött zsidók számára létesítendő gyarmatok területéül. A föld négyszögmértföldre ezer pezába került, aranyban. Valószínűleg ez a terület képezi majd a zsidógyarmatok alapját.

Amerika fölfedezésének 4. századik évfordulójára jubileum-rendező-bizottság alakult. Madridban történeti kiállítás lesz, a melyre már nagyban folynak a készülődések. A bizottság H a r t e l tanár u d v a r i tanácsos és az udvari könyvtár igazgatójának elnöke mellett H a u e r u d v a r i tanácsosból, Falke udv. tanácsos, az alsó-ausztriai ipar- és művészeti muzeum igazgatójából, Ilg dr. igazgatóból, Beer dr. udv. könyvtárosból áll. A vallás- és közoktatásügyi miniszterium is képviselteti magát. A tiszteletbeli elnökséget Don, R. Merry del Val bécsi spanyol követ vállalta el.

Izgága szerbek. Budapesten a keresi-uton lévő Schodi-féle vendéglőben nagy botrányt okozott kedden éjjel néhány, szerb fiatal ember. Feltűnő magaviseletükkel néhány jelenlévő honvéd tiszt figyelmét is magukra vonták és szóváltás is támadt köztük, melynek azonban békés vége lett. Alig távoztak azonban a tiszték a vendéglőből, újra kezdtek előbbi provokáló viselkedésüket és a »kutya magyarok! Hund Magyarok!« felkiáltásokat hallattak. Néhány jelenlévő fiatal ember felelősségre vonta őket ezért, a miből aztán nagy dulakodás támadt, melyben sörös kancsóknak, poharaknak aktiv részük volt és a magyarfaló szerb urakat végre is vérbe-fagyva dobálták ki a vendéglőből. A nemzetiségi tüntetésnek a rendőrségnél lesz folytatása.

Öngyilkos színész. Milanóban most sokat beszélnek Clementi Eugenia chasonett-énekesnő öngyilkosságáról. Az énekesnő, ki gazdag bécsi családból származik, mint fiatal leány néhány év előtt egy olasz uri emberrel Olaszországba szökött. Kedvese azonban faképnél hagyta. Ekkor a leány felvette a Clementi nevet s egy cafe chantantnak rövid idő alatt ünnepelt primadonnája lett. — Bizonyos körökben a kiváló szépségű nő közkedveltségnek örvendett. Annál meglepőbb volt a hír, hogy Clementi kisasszony hétfőn este pisztolylövéssel véget vetett életének.

Merénylet egy szerkesztő ellen.

Rejtélyes büntény tartja izgatottságban Páris lakosságát. Titard ismert párisi hírlápirót, a »France« szerkesztőjét ugyanis hétfőn éjjel a tőzsde-téren levő táviróhivatal előtt vértócsában, eszméletlen állapotban találták. — A fej borzasztóan össze van csonkítva. A seb megvizsgálásánál a koponyaüregben egy tíz centiméternyi hosszú esernyő véget találtak, mely Titard szemén keresztül hatolva, a harcban eltörött. A másik szem üregéből ki van fordulva. Rablógyilkosság esete ki van zárva, miután Titardnak sem ékszerárgyái, sem pénze nem hiányzik. Felgyógyulásához alig van remény. Azt hiszik, hogy eszméletét nem is fogja visszanyerni s így a rejtélyes büntényről nem is fog felvilágosítást adhatni.

Vegyes hírek. A Merandeből Tarbesba menő vonat, mint Párisból táviratozzák, kisklott. Tíz ember megsebesült. — Páris és Le Tréport között két vonat összeütközése által tizenkét ember súlyosan megsérült. — Borzasztó földrengés. Kalifornia Napa városában óriási földrengés volt hétfőn éjjel. Harmincz másodperczig mozgott a föld. A borzasztó katasztrófa lefolyásáról többet még — ez idő szerint nem lehet tudni. — Agyonlőtt gyermek. Nagy-Palugyán Kmethy János ág. ev. esperes végzett jogász fia agyonlőtte egy zsellér gyermekét, ki szilvát lopott a lelkész kertjéből. — Uj főlovász mester. Thurn-Taxis Imre volt osztórák főlovászmester helyére Lichtenstein Rudolf herceg ezredes neveztetett ki. — A kém. Liteny bukovinai faluban egy magát Paul Lancenin-nek nevező gyanus turistát fogtak el. Oly irományokat és térképeket találtak nála, a melyekből kitűnik, hogy Oroszország kémje volt. —

CSARNOK.

„EZEREKGY RÖGESZME“.

— Regény. —

Irtá: **Dumas Sándor.**

Fordította: **Publik Ernő.**

(Folytatás.)

— Én csak akkor gondoltam a szerencsétlenre, mikor a szegény felesége a gyóntató székhez jött, hogy feltárja előttem fájdalmát s hogy tőlem tanácsot kérjen.

— Én természetesen azt tanácsoltam neki, hogy egész befolyását érvényesítse oda, hogy férje ismét az igaz utra térjen.

— Persze erre a szegény asszony nagyon gyöngye volt s így nem maradt egyéb hátra, mint az Istenhez való buzgó fohászkodás.

1783 husvét ünnepe volt a küszöbön. — Nagyesütörtökről nagypéntekre virradó éjjel volt. Nagyesütörtökön annyit gyóntattam, hogy már egy este 8 óra felé teljesen ki voltam állva s szépen elaludtam a gyóntató székben. A szekrestyés, miután nagyon jól ösmerte a szokásaimat, s tudta, hogy a templom kulcsait mindig a zsebemben szoktam hordozni, nem költött fel és aludni hagyott. Amint így szundikálok, egyszerre csak valami kettős zörejt véltem hallani.

— Az egyik a harang éjfél kondulása volt, a másik pedig léptek halk kopogása a kövezeten.

— Felnyitottam szemeimet s kiakartam jönni a gyóntató székéből, mikor az ablakon beszűrődő hold fényénél egy embert pillantottam meg elshanni.

— Ez az ember rendkívül vigyázva suhant el s minden lépten-nyomon kémkedve körülnézett, úgy, hogy mindjárt tisztában voltam, hogy itt nem az egyházzival, vagy a kántorral, hanem egy ide nem való, gonosz szándéku betörővel van ügyem.

— Az éjfél látozó az oltár felé tartott. Itt megállott; most hallottam egy kova csiholását, majd egy kanócz tüzét láttam; az oltáron egy gyertya lángot vetett.

— Aztán egy közép-termetű ember tünt

Szerkesztői üzenet.

Fráter Anna ő nagyságának, Ér-Semjén. A kiadó-hivatal tudomásul vette a nagysád levelét s kívánságára beszünteti a lap további küldését. Sajnáljuk, de nagysád azon óhajának, hogy színházi rovatot közöljünk s a heti-műsört rendszeresen közé tegyük, melyből a vidékiek kiválaszthassák, hogy melyik darabra ránduljanak be: nem tehetünk eleget. Hogy miért? Azt egy szerkesztői-üzenetben elmódtuk s erről nagysádnak is tudomása van. Azon kicsinyítés ugyanis, melyben az új színigazgató a helyi sajtót részesítette, kényszerített bennünket arra, hogy a debr. színtársulat működéséről tudomást se vegyünk; azzal pedig, hogy a műsört nem közöljük, nem sokat veszít se a helybeli, se a vidéki közönség, mert hiszen az előre megállapított és közétett műsört — tapasztalás szerint — ugyis ritkán szokták betartani. Hogy pedig a nagy közönség mennyire méltányolja a színtársulattal szemben elfoglalt állás-pontunkat, világos bizonyíték erre az, hogy eddig nagysád volt az egyetlen, ki a színházi rovat hiánya miatt lapunk járatását beszüntette. Végül, hogy teljes önzetlenségünket kimutassuk, a »Debrecezen« helyett a »Debrecezeni Hirlap«-ot ajánljuk nagysádnak, mely az összes debreczeni lapok között ez idő szerint egyedül közöl színházi rovatot. E lapot — nem kutatjuk, mi okból — nem lehetett azon szolidaritásba bevonnai, melyben a többi lapok állanak. Hogy ő nem lát kicsinylést az új színigazgató eljárásában, hanem hűségesen referál a színházról, arról mi nem tehetünk, de példáját követni tiltja önérzetünk. Elveszithetünk e miatt néhány előfizetőt, de az nem nagy baj, — mi távol állunk attól, hogy eljárásunkban az üzleti szempont vezéreljen! Sokkal magasabb elöltünk a sajtó tekintélye és hivatása, semhogy ezen szempont előtt meghajolhatnánk!

B. I. kisasszonynak, helyben. Köszönettel vettük a szép fordítást s annak idején a »Csarnok«-rovatban közölni fogjuk.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**

Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,
és **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

Kardos Lászlónál

CZEGLÉD-UTCZA

Valódi Jaeger-áru

nők, férfiak részére,

Jaeger fiuöltönyök

őszi viseletre,

melyek csekély árért ujjá javíthatók.

456.

8869.

1891.

HIRDETMÉNY.

A Hortobágy pusztának a Hortobágy folyón túli része 1891. november 1-től 1892. évi január végéig juhok legeltetésére téli legelőül kiadatik.

Olyan juh után, mely a folyó évben a Hortobágy pusztán legelő adóval volt megróva, a téli legelő-bér darabonként 10 krajczárban, minden más juh után pedig darabonként 15 krajczárban állapítatik meg.

Téli legelő-bér a városi alapítványi pénztárnál fizetendő le, a honnan nyerendő nyugtára az adószámvevőség hajtó czédulát ad.

Hajtó czédula nélkül hajtandó juhok tulajdonosai, valamint azok is, kik a váltott mennyiségnél többet hajtának legeltetésre a legeltetési szabályrendelet értelmében büntetettek.

Vidékről hajtandó juhok a hortobágyi állat-orvos által a Matán megvizsgálandók, addig küllegelőre nem boesáthatók.

Legelő bérpénz felvételére csak is a városi alapítványi pénztári hivatal van feljogosítva. Téli legelőre hajtandó mindennemű juh a mátai biztosnál bejelentendő a hajtó czédula felmutatása mellett.

Debreczen 1891. Október 8.

457. 2—2.

A városi tanács.

JUTÁNYOS

szabott áron

kaphatók

SZABÓ LAJOS FIAI

CZÉGNÉL:

DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK

Kasan, Flanell, Moldon,

Legujabb ruhadiszek,**FEKETE DIVATKELMÉK,****színes és fekete selymek,****Mosó vellezek,****TÉLI HIMALAYA KENDŐK,**

selyem- és haraszt-kendők,

Gyermek tricót-öltönyök,

Normal, gyapju és pamut

ALSÓ INGEK,

Ujjasok és nadrágok,

Téli harisnyák, keztyűk.

Az idén szép raktárt tartunk

BRASSÓI POSZTÓKBAN,

Takarók és lópokrócokban.

401 31

252525252525

Vasuti menetrend:**Indul:**

Debreczenből	Budapest-felé	gyorsvonat	reggel 8 ó. 44 p.
»	»	—	déli 12 ó. 52 p.
»	»	—	délután 3 ó. 22 p.
»	»	—	este 10 ó. 31 p.
»	Szatmár-felé	—	délután 3 ó. 24 p.
»	»	—	este 7 ó. 45 p.
»	»	—	éjjel 3 ó. 09 p.
»	Miskolcz-felé	—	délelőtt 8 ó. 32 p.
»	»	—	délután 3 ó. 39 p.
»	»	—	este 7 ó. 40 p.
»	B.-Szt.-Mihály-felé	—	délután 3 ó. 19 p.
»	Füzesabony-felé	—	reggel 4 ó. 26 p.
Püspök-Ladányból	N.-Várad-felé	—	délután 2 ó. 12 p.
»	»	—	délután 5 ó. 51 p.
»	»	—	éjjel 12 ó. 57 p.

Érkezik:

Debreczenbe	Budapest felől	gyorsvonat	reggel 8 ó. 44 p.
»	»	—	délután 3 ó. 09 p.
»	»	—	este 7 ó. 06 p.
»	»	—	éjjel 3 ó. 42 p.
»	Szatmár felől	—	reggel 8 ó. — p.
»	»	—	déli 12 ó. 16 p.
»	»	—	este 10 ó. 16 p.
»	Miskolcz felől	—	déli 12 ó. 36 p.
»	»	—	este 7 ó. 20 p.
»	Büd-Szt.-Mihály-felől	—	reggel 8 ó. 17 p.
»	Füzes-Abony-felől	—	délután 4 ó. 54 p.

SZÖNYEGEK,

függönyök, ágy- és asztal-terítők

nagy választékban

**SZABÓ LAJOS FIAI
CZÉGNÉL.**

401. 28.

Kávé! Kávé! Kávé!

a legjobb minőségek vegyítése **kilónként bérmentve** használati utasítással

1 frt 35 kr.

1. 2. 3. 4 és 5 kilós postacsomagokban utánvétellel

Kávé szétküldési iroda:

Budapest, X., Bányatér 7.

345.

5-3.

148.

AZ „ISTVÁN“ GŐZMALOM TÁRSULAT

GYÁRTMÁNYAINAK

ÁRJEGYZÉKE.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbeléptetett eladási, fizetési és szállítási módozatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Itt helyben, kötelezettség nélkül.

Készpénz fizetés mellett, zsákkal együtt

A.	Asztali dara nagyszemű	100 kiló	18.20
B.	Szinte » aprószemű		17.60
0.	Királyliszt		17.60
1.	Lángliszt kivonat.		17.20
2.	Zsörendű zsemlye liszt		16.80
3.	Zsemlye liszt		16.40
4.	Elsőrendű kenyér liszt		16.—
5.	Közép kenyér liszt		15.60
6.	Kenyer liszt		14.60
7.	Barna kenyér liszt zsákonként á 70 klg.		12.60
8.	Takarmány liszt		8.20
11.	Finom korpa zsákonként á 50 klg.		4.80
12.	Durva korpa		4.40

Debreczen, 1891. október 4.

KILLER EDE
butorraktára Debreczenben, főpiacz.

Ajánlja a legnagyobb választékkal berendezett

BUTOR RAKTÁRÁT

legújabb rajzokkal, szövetmintákkal, s nagyobb megrendeléseknél 150 centiméteres mintákkal is készséggel szolgálók.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

Teljes tisztelettel
Killer Ede.

401 7

SZÁLLITHATÓ MEZEI VASUTAKAT

SCHLICK-féle mélyítő- és EGYETEMES ACZÉL-EKÉKET (SACH-rendszer)

jelentékenyen leszállított árak mellett szállít a

SCHLICK-féle vasöntőde és gépgyár
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
BUDAPESTEN.

341 30-6

Nyomatott a Debreczeni nyomda-reszvénytársaságnál, 1891.

X

Helyb
Egy
Félv
Negy
Egy

A lap s
den kö
ségbe
bérmen

E18
Telegdi
désében
kásán
és a sz

Ug

tünést
tegnap
szerin
jelent
ségük
a dele
lyet
lap er
keblüs
számb
a kise
rolhat
lanság
nyül v
szakos

A
nék le
méjén
állhat
hogya
bemen
tandór
vesse
a mai
küzde
maga
ségi
nem e
ellenz
lenségi
cziótól
szüksé
lyet ig
tevő
rends
latilag
mint a
minder
végződ

Az
dul, eg
lenségi
nem t
szurdur
olyanna
nyesith
tehát p
szerint,
nem m
kára t
rammjár
minden
nek bi
Ugron é
sukkal
tartják
okot ne
különös

Egy
két part
mely a